

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การเจริญเติบโต และพัฒนาการของมนุษย์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โครงสร้างร่างกายมนุษย์ (เซลล์ เนื้อเยื่อ อวัยวะ และระบบอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย)

วิชา พ41101 สุขศึกษา และพลศึกษา1   **ชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ 4   **เวลา** 1 ชั่วโมง

ครูผู้สอน นางสาวทำเนียบ โสแสนน้อย

สาระที่ 1: การเจริญเติบโต และพัฒนาการของมนุษย์

มฐ พ 1.1 : เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโต และพัฒนาการของมนุษย์

สาระสำคัญ

ลักษณะที่สามารถบ่งบอกถึงการเป็นมนุษย์ คือลักษณะทางกายภาพ และชีวภาพ ซึ่งจะพบว่ามนุษย์มีโครงสร้างที่ซับซ้อน และมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตหลายระดับ โดยเริ่มจากระดับเซลล์ ระดับเนื้อเยื่อ ระดับอวัยวะ และระดับระบบอวัยวะ โครงสร้างระดับระบบอวัยวะรวมกันเป็นร่างกายมนุษย์

การเจริญเติบโต และพัฒนาการของมนุษย์ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นควบคู่กับโครงสร้างของมนุษย์ทุกระดับ หากเกิดความบกพร่องยอมทำให้มนุษย์ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขปกติได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

1. อธิบายโครงสร้างร่างกายมนุษย์ได้
2. อธิบายกระบวนการทำงานของร่างกายมนุษย์ได้
3. อธิบายความหมาย และความสำคัญของการเจริญเติบโต และพัฒนาการของมนุษย์ได้

ด้านทักษะกระบวนการ ทักษะกระบวนการคิด การปฏิบัติ และการแสดงออก

1. ออกแบบการนำหลักคิด และหลักปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดูแลร่างกายมนุษย์ในระดับโครงสร้างต่าง ๆ ได้

ด้านเจตคติ

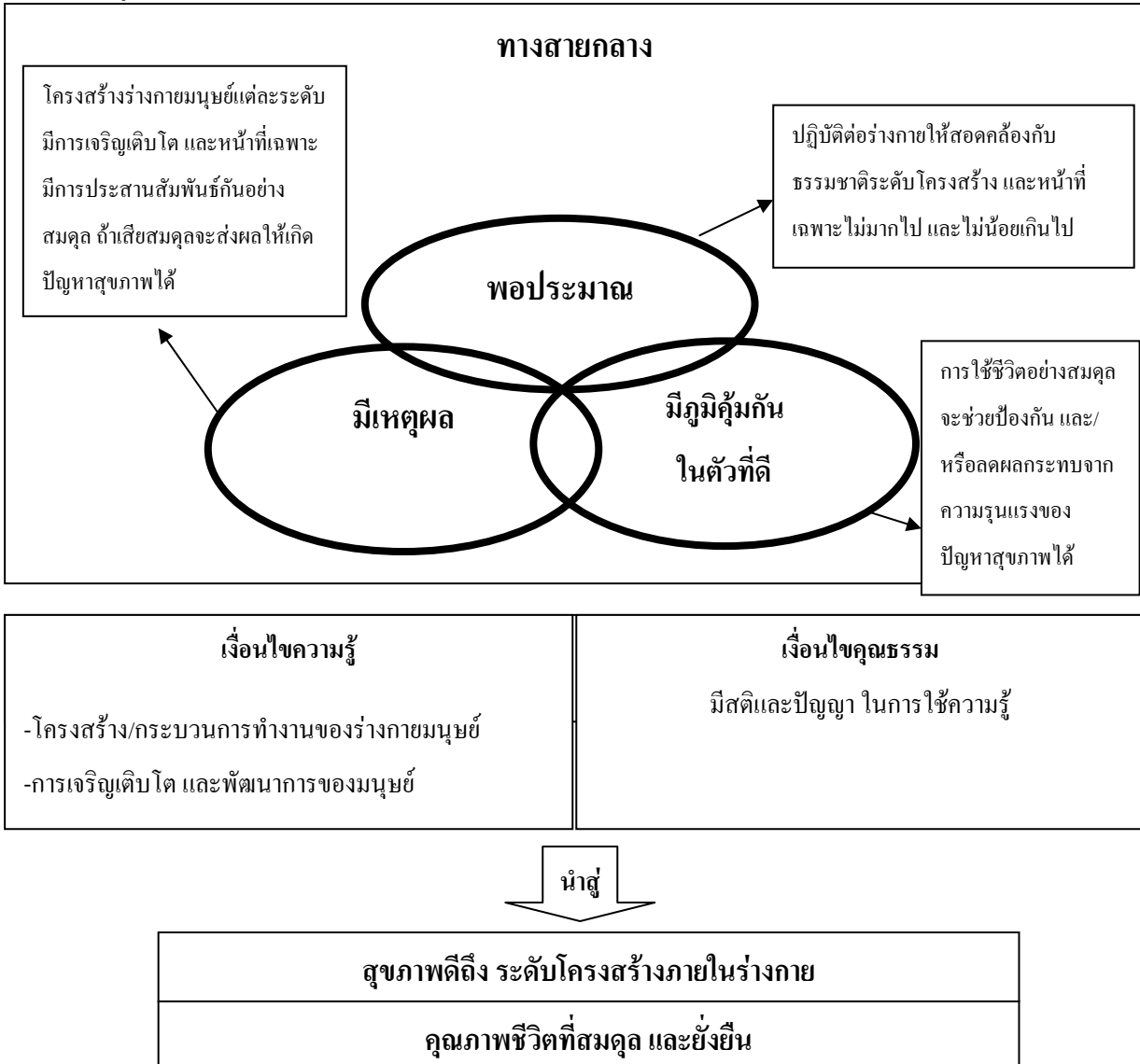
1. บอกประโยชน์ของการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดูแลร่างกายของมนุษย์ในระดับโครงสร้างต่าง ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

- ความหมายของเซลล์ เนื้อเยื่อ อวัยวะ ระบบอวัยวะ และร่างกายมนุษย์-กระบวนการทำงานของร่างกายมนุษย์
- ความหมาย และความสำคัญของการเจริญเติบโต และพัฒนาการของมนุษย์

แนวคิดการบูรณาการกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

การปฏิบัติใด ๆ ต่อร่างกายมนุษย์ต้องให้สอดคล้องกับธรรมชาติของระดับโครงสร้าง และหน้าที่เฉพาะไม่มากเกินไปหรือน้อยเกินไปจากที่ธรรมชาติกำหนด

2. ความมีเหตุผล

โครงสร้างร่างกายมนุษย์แต่ละระดับ มีการเจริญเติบโต และหน้าที่เฉพาะ มีการประสานสัมพันธ์กันอย่างสมดุล ถ้าเสียสมดุล จะส่งผลให้เกิดปัญหาสุขภาพได้

3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

การใช้ชีวิตอย่างสมดุลจะช่วยป้องกัน และ/หรือ ลดผลกระทบจากความรุนแรงของปัญหาสุขภาพ
ได้

4. เจือปนไขความรู้

- มีความรู้เรื่อง โครงสร้างร่างกายมนุษย์ ระดับเซลล์ เนื้อเยื่อ อวัยวะ ระบบอวัยวะ และร่างกายของ
มนุษย์
- มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำงานของร่างกายมนุษย์
- มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเจริญเติบโต และพัฒนาการของมนุษย์

5. เจือปนไขคุณธรรม

ต้องมีสติ และปัญญา ในการนำความรู้/หลักวิชามาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างสมดุ

กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดแทรกปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เรื่อง โครงสร้างร่างกายมนุษย์ (เซลล์ เนื้อเยื่อ อวัยวะ ระบบอวัยวะ และร่างกายของมนุษย์)

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 ครุณาเข้าสู่บทเรียน โดยทบทวน ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องการนำหลักคิด หลักปฏิบัติตาม
แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในเรื่องต่าง ๆ
- 1.2 ครูแจ้งกิจกรรมว่าต่อไปนี้จะเขียนแบบรายการในโทรทัศน์ซึ่งความเร็วในการตอบคำถาม ถ้า
แข่งขันกันในห้องใครยกมือตอบคำถามได้เร็วที่สุด เริ่มคำถาม “เมื่อพูดถึงร่างกายมนุษย์
นักเรียนนึกถึงอะไร และเพราะเหตุใด” ได้ผู้ชนะ 1 คน
- 1.3 คำถามต่อไป ต่อเนื่องจากคำตอบของผู้ชนะในข้อ 1.2 ครูตั้งคำถามว่า “นักเรียนจะนำหลักคิด หลัก
ปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดูแลสุขภาพร่างกายส่วนนั้น
อย่างไร” ซึ่งความเร็วในการยกมือตอบคำถาม
หาผู้ชนะในการตอบที่ละประเด็น ได้แก่
ความพอประมาณ
ความมีเหตุผล
การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
เจือปนไขความรู้
เจือปนไขคุณธรรม
- 1.4 นักเรียน และครูร่วมกันอภิปรายคำตอบ เพื่อหาประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของคำตอบ หลังจากนั้นครู
กระตุ้นให้นักเรียนสนใจที่จะศึกษาหาคำตอบจากบทเรียนที่จะได้ศึกษาต่อไป

2. ขั้นสอน

- 2.1 นักเรียนศึกษาในใบความรู้ที่ 1.1 และทำใบงาน 1.1 (ใช้เวลา 15 นาที)
- 2.2 หลังจากทำใบงานเสร็จครูแจ้งข้อตกลงในการเรียนลำดับต่อไป คือ ฟังครูอธิบายแล้วตรวจคำตอบในใบงานด้วยตนเอง อนุญาตให้แก้ไขคำตอบได้
- 2.3 ครูอธิบายเนื้อหาใช้สื่อแผนภาพ และแผ่นโปสเตอร์ประกอบการอธิบาย
- 2.4 นักเรียนตรวจคำตอบ แล้วส่งใบงาน
- 2.5 ครูแจ้งนักเรียนว่าการตอบคำถามต่อไปนี้ ถือเป็นคะแนนรายจุดประสงค์ นักเรียนแต่ละคนจะมีโอกาสได้ตอบคำถาม จำนวนครั้งเท่าๆ กัน สะสมคะแนนไปเรื่อยๆ จนได้เวลาเรียนครบ 12 ชั่วโมง ชั่วโมงนี้ถือเป็นชั่วโมงที่ 1 นักเรียนจะไม่ทราบล่วงหน้าว่าตัวเองจะได้ตอบคำถามในชั่วโมงไหน จึงต้องเตรียมทุกชั่วโมง
- 2.6 ถามคำถามนักเรียน
  - คำถามที่ 1 ร่างกายมนุษย์มีกระบวนการทำงานอย่างไร ถามเลขที่ 9, 23, 36
ให้ตอบครบ 3 คน (คำตอบซ้ำกันก็ได้ แต่ต้องมีส่วนเพิ่มเติมที่เป็นความคิดของตนเอง)
ยังไม่เฉลยคำตอบ
  - คำถามที่ 2 การเจริญเติบโต และพัฒนาการของมนุษย์ หมายถึงอะไร? และมีความสำคัญอย่างไร? ถามเลขที่ 3, 19, 49 (ใช้เงื่อนไขเดิม)
  - คำถามที่ 3 นักเรียนจะนำหลักคิด และหลักปฏิบัติ ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดูแลร่างกายในระดับโครงสร้างต่าง ๆ ได้อย่างไร? ให้ตอบ 5 คน คนละประเด็น
คือ ความพอประมาณ เลขที่ 11
ความมีเหตุผล เลขที่ 21
การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เลขที่ 31
เงื่อนไขความรู้ เลขที่ 41
เงื่อนไขคุณธรรม เลขที่ 1
(เงื่อนไขเดิม)
  - คำถามที่ 4 การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดูแลร่างกายของมนุษย์ในระดับโครงสร้างต่าง ๆ เกิดประโยชน์อะไรบ้าง ถามเลขที่ 7,15,35 (ใช้เงื่อนไขเดิม)

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูทบทวนคำถาม และเฉลยคำตอบ
- 3.2 เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้ 1.1
2. ใบงาน 1.1
3. แผนภาพกำเนิดชีวิต
4. แผ่นโปรงใส เรื่องเซลล์ เนื้อเยื่อ
5. แผนภาพ อวัยวะ ระบบอวัยวะ

กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้โดยการนำใบความรู้ไปศึกษาที่บ้าน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีวัด	เครื่องมือ
ความรู้เรื่องโครงสร้างร่างกายมนุษย์	การตรวจผลงานใบงานที่ 1.1	แบบประเมินผลงานใบงานที่ 1
- ความรู้เรื่องกระบวนการทำงานของร่างกายมนุษย์ - ความรู้เรื่องการเจริญเติบโต และพัฒนาการของมนุษย์ - ทักษะกระบวนการคิดเรื่องการนำหลักคิด และหลักปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดูแลร่างกายของมนุษย์ในระดับโครงสร้างต่าง ๆ - เจตคติที่มีต่อการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดูแลร่างกายของมนุษย์ในระดับโครงสร้างต่าง ๆ	การสัมภาษณ์ ในการดูแลร่างกายของมนุษย์	แบบบันทึกการสัมภาษณ์

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

1. จากการตรวจผลงานใบงานที่ 1.1 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75
2. จากการสัมภาษณ์ สรุปจากจำนวนข้อที่ตอบถูกสะสมเมื่อครบ 12 ชั่วโมง ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

ปัญหา/อุปสรรค

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ

ผู้บันทึก

( )

_____/_____/_____